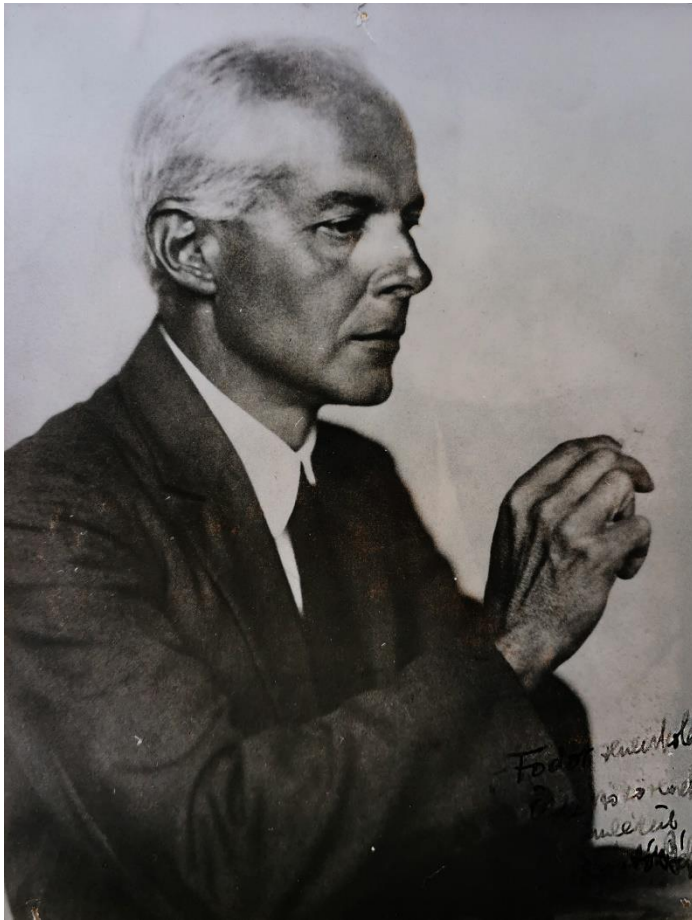

„EMLÉKÜL, BARTÓK BÉLA”

A FODOR ZENEISKOLA
önképző körének¹
emlékül
Bartók Béla
1934 április 29.

Fotó: Rónai Dénes, 1930

A Bartókról készült fotó Máthé Miklósné hagyatékából került hozzám. Az asszociációk egy pillanat alatt megjelenítik előttünk Bartókot, a tudóst, aki a kezdők tanításának kérdésében nem volt eléggé járatos, így abban gyakorlott pedagógussal kívánt konzultálni, és ha tanácsaival egyet értett, elfogadta azt. Köztudott, hogy a Mikrokozmosz komponálásában a kezdő tanítás sikeres lépéseinek felépítése kapcsán Varró Margit tanári eredményei meggyőzték Bartókot, így hozzá fordult kérdéseivel.

Bartók Béla és Varró Margit ugyan abban az évben, 1881-ben született. A 140 éves születési évforduló felhívta a figyelmet ismét Varró hihetetlenül letisztultan megfogalmazott pedagógiai tételeire, melyeket a Mikrokozmosz első három füzetének komponálásakor Bartók Béla is megfontolás tárgyává tett, sőt alkalmazott is.

Varró Margit német nyelven megjelent könyvének, a ***Der lebendige Klavierunterricht – seine Methodik und Psychologie*** -nak kétszeri megjelenése után (1929, 1930) Európa több országába kapott meghívást könyve bemutatására. Hasonló célú meghívása volt az Egyesült Államokba is, ahova 1938 októberében indult el, és ahonnan -39 januárjában kívánt visszatérni Magyarországra. Erre az útra Bartók Bélától is kért és kapott ajánló levelet.

¹ Köszönöm Vikárius Lászlónak, a Bartók Archívum CSc, tudományos főmunkatárs osztályvezetőjének, hogy a Bartók fotón lévő kézírás megfejtésében segítségemre volt.

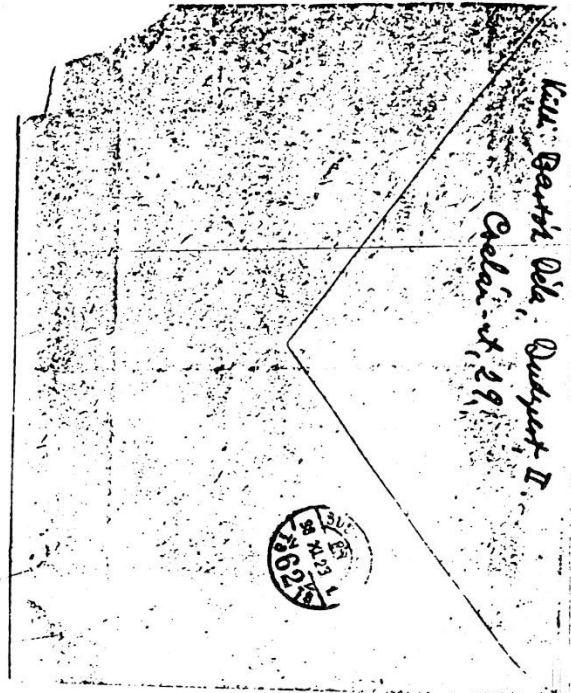
I know Mrs. M. Varró's work as a piano-teacher and an expert in the theory of piano-teaching for many years and I feel she is one of the best in this field in our days.

Her book on piano-teaching has quite an extraordinary value and will never become out of date. — I had also many occasions to observe her excellent piano-teaching.

Budapest, 22nd Nov., 1938.

Béla Bartók

Professor at the Royal
Hungarian Academy of Music.

„Sok év óta ismerem Varró Margit zongoratanári munkását és mint a zongoratanítás szakértőjét, és úgy vélem, hogy ő egyike a legjobbaknak ezen a területen napjainkban. Könyve a zongoratanításról rendkívüli értékű és soha nem lesz elavult. Többször is volt alkalmam megfigyelni kiváló zongoratanítását”

Szükségtelen Varró Margit életrajzának bármely részletét taglalni, mert részben ismert, vagy egyéb forrásokból könnyen megismerhető. Az talán kevésbé tudott, hogy Varrónak 1941-ben Chicagóban, a **School of Design**-ban elhangzott első előadása a Mikrokozmosz (megj. 1940-ben) bemutatása volt. Az Intézet igazgatója Moholy Nagy László kérte fel arra, hogy „a havonként megrendezésre kerülő közérdekű, általános művészeti előadás-sorozat keretén belül” előadjon. Varró Margit választotta ki, hogy miről kíván beszélni. Előadása előtt Varró New Yorkba utazott, hogy Bartókkal konzultáljon.

School of Design in Chicago Director L. Moholy-Nagy

invites you and your friends to attend the lectures at the school 247-257 East Ontario Street

February 14th
Friday
8 p.m.

Professor Margit Varró
Formerly Royal Hungarian Music Academy, Budapest

Bela Bartók and his Microcosmos

With demonstrations on the piano

Bartók and Folklore — Bartók as innovator, composer and scientist — the logic and lyricism of his music.

Telephone Delaware 5779

Admission 25c (No admission will be charged to members of the "Friends of the School of Design in Chicago")

Az előadás címe:

Bartók Béla és Mikrokozmosza

Bartók és a népzene — Bartók mint újító, zeneszerző és tudós — zenéjének logikája és líraisága.

1961-ben „Visszatekintve a Mikrokozmoszra” címmel végleg rendszerezi és tétélesen összefoglalja Bartókkal való ezirányú kapcsolatát és a tanításban alkalmazott alapelveket.

„Mindenek előtt egy sereg arra való jó anyag szükséges, amely a kezek függetlenségét fejleszti:

- a/ a mozgások irányában
- b/ ritmikailag
- c/ billentésben és dinamikában

When Bartók asked me to sketch the path I followed in teaching beginners, I told him right at the outset that novices of any age should be given first of all plenty of good material to develop the independence of the hands:

- 1./ in the direction of movements;
- 2./ in rhythm;
- 3./ in touch and dynamics;

I added that these steps should and can be worked out successively within one (but, of course, not always the same) five-finger position, before extending the playing range. (1 - 4)

Under (2) I specified:

- a./ melodies in parallel motion: first in unison (two octaves apart), then in parallel sixths and tenths - F same note values in both hands,
- b./ melodies in (mixed parallel and) contrary motion; introduction of rests, dotted notes and ~~staccato~~ ^{staccato}; melodies in different major and minor keys, in 4 and 4 meters; change of the 5-finger positions, (without passing the thumb) in a few melodies (still same note values in both hands); ^{as a natural consequence of the preceding course} ^{is a natural consequence of the preceding course} ^{is a natural consequence of the preceding course}

Under (2) I suggested: quite a number of short canons and little pieces with melodic imitation, whereby the student learns to play different note-values in both hands, without even noticing it, whilst a good foundation is laid for a training in the contrapuntal style. - So far all pieces and exercises can be played musically with the same kind of touch in both hands.

Under (3) I listed:

- a) in mixed parallel-contrary motion, at the same time

... exercises to prepare the hands for the simultaneous use of different kinds of touch (f and p) as needed in the playing of

- a./ melodies with harmonic accompaniment appearing either in the treble or in the bass throughout, alternately in both hands, within the same piece.
- b./ little pieces with staccato, slurs, etc.; some with solid chords or double notes.

Under (4) i.e. Extension of the playing range, I proposed pieces with sequential scale figures (diatonic, chromatic or modal) broken chords taken over from hand to hand, etc.

In the way of general recommendations I suggested among others that certain studies should be repeated later on in a somewhat varied, more elaborate form for the sake of reinforcing a salient point. Further, that in matters of rhythm, usually neglected things; such as synopation, the alteration and/or juxtaposition of 2 with 3 should find a place, as well as pieces motivating the use of crescendo-decrescendo, and of the prolonging and coloring pedal. this he did later

After discussing these suggestions with me in great detail, Bartók accepted almost all of them, and used them in a most understanding and artistic way in the first (three volumes of the Mikrokozmosz. In the first book he virtually adopted the sequence of steps outlined here under points (1) to (4); several of the more general suggestions he carried out, - more or less modified in books II and III.

Being the conscientious and generous person he was, he gave me full credit for the relatively small help I was happy to offer toward the planning of one of his major works, in the press-interviews following its publication.

Varró Margit a téma összegzését a következőképpen fejezi be:

„Minthogy [Bartók] rendkívüli módon lelkiismeretes és nagylelkű ember volt, (a megjelenést követő sajtóinterjúban) teljes elismeréssel adózott nekem ezért a viszonylag kis segítségért, amellyel kapcsolatban boldoggá tett az, hogy egyik legfontosabb művének tervezésében részt vállalhatok.”

Hosszú élete kapcsán Varró Margit jó néhány alkalommal, többféle fórumon is tartott előadást a Mikrokozmoszról. Mindez a Mikrokozmosz megjelenése után, nyolcvan évvel ezelőtt vette kezdetét. Remélhető, hogy napjainkban rendelkezünk már olyan tapasztalattal és rálátással, hogy ezek az ismeretek beépültek gondolkodásunkba és ez a tudás a tanári munkában is kifejti hatását. De mindig értékes valamit összefüggésében is újra látni.

Photo: Atelier Fr. Henn, Bern

MARGIT VARRÓ

**Der lebendige Klavierunterricht,
seine Methodik und Psychologie**

Zweite durchgesehene Auflage

Elite Edition 578

Preis netto RM 8.—

**N. SIMROCK / D. RAHTER / ANTON J. BENJAMIN A.-G.
LEIPZIG C 1**

Printed in Germany — Imprimé en Allemagne

Varró Margit 1930-ban

Ábrahám Mariann